

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia grudnia 2016 r.

**w sprawie utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych w postępowaniu
karnym**

Na podstawie art. 147 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych;
- 2) sposób przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów;
- 3) sposób i tryb udostępniania stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym zapisu obrazu lub dźwięku;
- 4) sposób i tryb przekazywania stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym kopii zapisu obrazu lub dźwięku;
- 5) wysokość opłaty za sporządzenie i przekazanie kopii zapisu obrazu lub dźwięku;
- 6) zakładanie kont w systemie informatycznym w celu przekazywania kopii zapisu obrazu lub dźwięku.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) adnotacjach – należy przez to rozumieć dokument elektroniczny, o którym mowa w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114, z 2016 r. poz. 352 i poz. 1579), powiązany z zapisem i zawierający informacje dotyczące przebiegu czynności procesowej, w szczególności o rozpoczęciu wypowiedzi osób uczestniczących w posiedzeniu umożliwiające automatyczne znalezienie wskazanego fragmentu zapisu;
- 2) hasła – należy przez to rozumieć poufne dane wykorzystywane przez użytkownika do uwierzytelnienia w systemie teleinformatycznym;
- 3) informatycznym nośniku danych – należy przez to rozumieć nośnik danych, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;

- 4) laboratorium – należy przez to rozumieć laboratorium kryminalistyczne, instytut badawczy, jednostkę organizacyjną podległą Ministrowi Sprawiedliwości prowadzącą działalność naukową i badawczo-rozwojową lub komórkę organizacyjną organu prowadzącego postępowanie karne wyspecjalizowaną w zakresie techniki kryminalistycznej;
- 5) metadanych – należy przez to rozumieć zestaw logicznie powiązanych z zapisem usystematyzowanych informacji opisujących ten zapis, ułatwiających jego wyszukiwanie, kontrolę, zrozumienie i długotrwałe przechowanie oraz zarządzanie;
- 6) login – należy przez to rozumieć niepowtarzalną nazwę jednoznacznie identyfikującą użytkownika w systemie teleinformatycznym;
- 7) nośniku analogowym – należy przez to rozumieć nośnik, na którym utrwalono zapis analogowy, w szczególności kasetę magnetofonową, kasetę magnetowidową lub minikasetę DV;
- 8) nośniku pierwotnym – należy przez to rozumieć nośnik, na którym utrwalono zapis obrazu lub dźwięku podczas czynności procesowej, a jeżeli taki zapis utrwalono za pomocą systemu teleinformatycznego, to należy przez to rozumieć ten system;
- 9) nośniku wtórnym – należy przez to rozumieć informatyczny nośnik danych, umożliwiający jednokrotne nagranie, na który po zakończeniu czynności procesowej skopiowano zapis z nośnika pierwotnego w przypadkach określonych w § 9 ust. 1;
- 10) nośniku kopii – należy przez to rozumieć nośnik, na który skopiowano zapis z nośnika pierwotnego albo wtórnego, inny niż nośnik, o którym mowa w pkt 9.
- 11) podmiocie uprawnionym – należy przez to rozumieć strony, obrońców, pełnomocników i przedstawicieli ustawowych;
- 12) zaawansowanym podpisie elektronicznym – należy przez to rozumieć podpis, o którym mowa w art. 3 pkt. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73);
- 13) zapisie – należy przez to rozumieć utrwalenie obrazu lub dźwięku dla celów procesowych;
- 14) zapisie cyfrowym – należy przez to rozumieć zapis, dla którego za pomocą funkcji skrótu można wygenerować skrót;
- 15) zapisie analogowym – należy przez to rozumieć zapis niebędący zapisem cyfrowym.

§ 3. 1. Do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych używa się urządzeń i środków technicznych, w tym systemów teleinformatycznych, utrwalających zapis na nośnikach analogowych lub informatycznych nośnikach danych.

2. Zapis utrwalany jest na nośnikach umożliwiającym przechowywanie danych przez okres niezbędny dla prawidłowego przeprowadzenia postępowania karnego.

3. System teleinformatyczny służący do utrwalania zapisu zapewnia:

- 1) integralność zapisu;
- 2) kopiowanie zapisu pomiędzy urządzeniami, środkami technicznymi i informatycznymi nośnikami danych;
- 3) zabezpieczenie zapisu, w szczególności przed utratą, zniekształceniem, nieuprawnionym dostępem, usunięciem lub inną nieuprawnioną zmianą;
- 4) rozpoznawalność każdej wprowadzonej zmiany;
- 5) odtworzenie zapisu także przy użyciu urządzeń i środków technicznych korygujących lub wzmacniających utrwalony dźwięk albo obraz i dźwięk;
- 6) udostępnienie zapisu na informatycznym nośniku danych;
- 7) możliwość bieżącej kontroli dokonywanego zapisu;
- 8) możliwość przekazania zapisów, stanowiących materiały archiwalne, do archiwów państwowych.

§ 4. 1. Jeżeli utrwalanie zapisu następuje za pomocą systemu teleinformatycznego, to dla każdego zapisu w metadanych należy podać następujące informacje:

- 1) dla metadanej – identyfikator – jednoznaczny znacznik zapisu nadawany przez system teleinformatyczny, który umożliwia jego identyfikację;
- 2) dla metadanej – twórca – nazwę organu prowadzącego postępowanie, wydziału, sekcji, o ile występuje, oraz dane identyfikujące protokolanta sporządzającego zapis albo osobę upoważnioną do dokonania zmiany, z podaniem ich roli w procesie tworzenia lub akceptacji zapisu albo jego zmiany;
- 3) dla metadanej – tytuł – oznaczenie sprawy i sygnaturę akt sprawy;
- 4) dla metadanej – data – datę sporządzenia zapisu;
- 5) dla metadanej – kwalifikacja – kategorię archiwalną, do której zalicza się akta sprawy, w której sporządzono zapis albo jego uprawnioną zmianę;
- 6) dla metadanej – grupowanie – wskazanie przynależności zapisu do akt sprawy, określone sygnaturą tych akt;

- 7) dla metadanej – format – wskazanie nazwy formatu albo formatów danych zastosowanych do zapisu;
- 8) dla metadanej – dostęp – określenie komu, na jakich zasadach i w jakim zakresie można udostępnić dokument;
- 9) dla metadanej – typ – określenie podstawowego typu zapisu.

2. Dla każdego zapisu podaje się wszystkie metadane określone w ust. 1.

3. Zapis utrwała się w sposób umożliwiający jego automatyczne wyodrębnienie oraz wyodrębnienie poszczególnych metadanych.

4. Przed przystąpieniem do utrwalania obrazu lub dźwięku za pomocą systemu teleinformatycznego protokolant identyfikuje się w systemie teleinformatycznym w sposób gwarantujący jednoznaczną identyfikację jego osoby.

5. Protokolant wprowadza do systemu teleinformatycznego lub sprawdza i w razie potrzeby uzupełnia dane w postaci elektronicznej dotyczące oznaczenia organu prowadzącego postępowanie, miejsca i daty czynności procesowej, nazwisko osoby przeprowadzającej czynność, protokolanta, oskarżyciela, oskarżonego, jak również obecnych podczas czynności procesowej przedstawicieli ustawowych i obrońców, oznaczenia sprawy oraz wzmianki co do jawności.

6. Do zapisu utrwalonego za pomocą systemu teleinformatycznego można sporządzić adnotacje.

7. Adnotacjom sporządzonym dla danego zapisu przyporządkowuje się metadane, o których mowa w ust. 1.

§ 5. 1. Przed przystąpieniem do utrwalania przebiegu rozprawy za pomocą systemu teleinformatycznego protokolant identyfikuje się w systemie teleinformatycznym.

2. Zapis z przebiegu rozprawy utrwalony w systemie teleinformatycznym obejmuje:

- 1) obraz widoku ogólnego sali z pozycji przewodniczącego, ze szczególnym uwzględnieniem widoku wszystkich pozostałych osób uczestniczących w rozprawie oraz, jeżeli pozwalają na to względy techniczne, publiczności;
- 2) obraz osoby wypowiadającej się z miejsca przeznaczonego dla świadka, obejmującego polem widzenia górną połowę ciała w sposób umożliwiający utrwalenie gestów oraz uzyskanie widoku twarzy;
- 3) dźwięk z podłączonych do systemu teleinformatycznego:
 - a) urządzeń transmitujących dźwięk z miejsc przeznaczonych dla oskarżyciela publicznego i oskarżonego,

- b) urządzenia transmitującego dźwięk z miejsca przeznaczonego dla składu orzekającego,
- c) urządzenia transmitującego dźwięk z miejsca przeznaczonego dla świadka.

3. W przypadkach uzasadnionych liczbą osób uczestniczących w rozprawie może zostać zwiększona liczba urządzeń transmitujących dźwięk z miejsc, o których mowa w ust. 2 pkt 3.

4. Jeżeli liczba osób uczestniczących w rozprawie jest inna niż liczba podłączonych do systemu teleinformatycznego urządzeń transmitujących dźwięk, przewodniczący ustala, którego urządzenia należy używać.

5. Zapis z przebiegu rozprawy utrwalony w systemie teleinformatycznym może obejmować dodatkowo zapis obrazu lub dźwięku z innych miejsc, niż określone w ust. 2.

6. Po zakończeniu utrwalania przebiegu rozprawy za pomocą systemu teleinformatycznego, protokolant podpisuje zapis zaawansowanym podpisem elektronicznym.

§ 6. 1. Dla każdego nośnika sporządza się metrykę identyfikacyjną, zwaną dalej „metryką”. Wzór metryki jest określony w załączniku do rozporządzenia.

2. Metrykę opatruje się numerem nadanym zgodnie z kolejnością wykonywania zapisów i ich kopii w danej sprawie.

3. Numer metryki i sygnaturę akt umieszcza się na powierzchni przeznaczonej do opisywania nośnika, o ile nośnik ją posiada.

4. Metrykę sporządza się w oryginale i kopiach.

5. Oryginał metryki przechowuje się w aktach sprawy.

6. Kopię metryki przechowuje się wraz z nośnikiem w tym samym opakowaniu.

7. W przypadku informatycznego nośnika danych w metryce umieszcza się sumę kontrolną każdego pliku wchodzącego w skład zapisu lub do oryginału i kopii metryki dołącza się wydruk zawierający sumę kontrolną każdego pliku wchodzącego w skład zapisu. Adnotację o dołączeniu wydruków umieszcza się w polu "Sumy kontrolne" metryki.

8. Jeżeli w postępowaniu karnym sporządzono więcej niż trzy metryki, do akt sprawy dołącza się wykaz metryk wskazujący w szczególności ich numery, daty sporządzenia, rodzaj nośnika, utrwaloną czynność procesową i numer karty w aktach sprawy, na której znajduje się metryka.

§ 7. 1. Kopię zapisu cyfrowego wykonuje się w tym samym formacie, w którym utrwalono zapis na nośniku pierwotnym lub wtórnym, bez dzielenia plików ani

wprowadzania jakichkolwiek zmian w stosunku do zapisu zarejestrowanego podczas utrwalonej czynności procesowej.

2. Zapis cyfrowy uznaje się za skopiowany, jeśli każda suma kontrolna skopiowanego pliku jest zgodna z sumą kontrolną pliku, którego dokonano kopiowania.

3. Zapis analogowy można skopiować również poprzez konwersję do formy cyfrowej w sposób zapewniający uzyskanie możliwie najlepszej jakości zapisu cyfrowego.

§ 8. 1. Nośnik pierwotny należy opakować, zabezpieczyć odciskiem okrągłej pieczęci jednostki przeprowadzającej czynność procesową i umieścić na opakowaniu informacje wskazujące sygnaturę akt sprawy, utrwaloną czynność procesową, numer metryki, datę opakowania oraz imię, nazwisko i funkcję osoby dokonującej opakowania.

2. Każde otwarcie i ponowne zamknięcie opakowania nośnika pierwotnego należy odnotować w metryce, wskazując osobę dokonującą otwarcia lub zamknięcia opakowania oraz datę i miejsce dokonania tej czynności.

3. Nośnik pierwotny niewymagający przekazania do laboratorium lub zwrócony z laboratorium rejestruje się i przechowuje w sposób przewidziany dla dowodów rzeczowych.

§ 9. 1. Jeżeli nośnik pierwotny będący informatycznym nośnikiem danych jest dostosowany do wielokrotnego nagrywania i kasowania zapisów, po zakończeniu utrwalanej czynności zapis można skopiować na nośnik wtórny. Zapis należy skopiować na nośnik wtórny, jeżeli nie można dokonać czynności określonych w § 8 ust. 1.

2. Do nośnika wtórnego przepis § 8 stosuje się odpowiednio.

3. Po prawidłowym skopiowaniu zapisu na nośnik wtórny dopuszczalne jest użycie nośnika pierwotnego do utrwalenia innej czynności procesowej, nawet jeśli łączy się to z uszkodzeniem lub utratą istniejącego na nim zapisu. W takim przypadku metrykę nośnika pierwotnego dołącza się do akt sprawy po zamieszczeniu w niej adnotacji o przeznaczeniu tego nośnika do zarejestrowania innej czynności procesowej. Do nośnika pierwotnego nie stosuje się § 8.

4. Jeżeli nośnik pierwotny potrzebuje obróbki chemicznej lub innych czynności, których wykonanie wymaga wiadomości specjalnych, po opakowaniu przekazuje się go wraz z metryką do laboratorium, które sporządza w metryce adnotacje o wykonanych czynnościach oraz zgodności cech nośnika i zapisu z cechami opisanymi w metryce.

§ 10. 1. Przy każdorazowym wykonywaniu kopii, zapis powinien być kopiowany bezpośrednio z nośnika pierwotnego albo wtórnego, chyba że nie jest to możliwe z powodu

utruty lub uszkodzenia tego nośnika lub utrwalonego na nim zapisu; w takim przypadku wykonuje się kopie z kopii bezpieczeństwa lub kopii sporządzonej na potrzeby postępowania karnego.

2. Każde wykonanie kopii odnotowuje się w metryce nośnika, z którego skopiowano zapis. Dane dotyczące kopiowania umieszcza się w metryce nośnika, na który skopiowano zapis. Wpisów w metrykach dokonuje osoba dokonująca kopiowania.

§ 11. 1. Kopię zapisu sporządza upoważniony pracownik organu prowadzącego postępowanie.

2. Kopię zapisu sporządza się w laboratorium:

- 1) w przypadku, gdy jej wykonanie przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, nie jest możliwe, łączy się z nadmiernymi trudnościami lub grozi zniszczeniem bądź zniekształceniem zapisu;
- 2) na wniosek podmiotu uprawnionego do jej otrzymania.

3. Kopię zapisu można wykonać w laboratorium, jeżeli zapewni to lepszą jakość skopiowanego zapisu.

4. W przypadku, gdy kopiowania dokonuje się na wniosek podmiotu uprawnionego do otrzymania kopii zapisu, a zachodzą okoliczności, o których mowa w ust. 2 pkt. 1 i ust. 3, kopię zapisu sporządza się w laboratorium, gdy uprawniony podmiot o to wnosi.

§ 12. 1. Kopie bezpieczeństwa wykonuje się, jeśli organ prowadzący postępowanie uzna to za celowe, w szczególności ze względu na wagę sprawy lub długotrwałość postępowania.

2. Kopie bezpieczeństwa można wykonywać również po prawomocnym zakończeniu postępowania jeżeli prezes sądu, prokurator lub kierownik jednostki, w której przechowuje się akta uzna to za celowe.

3. Kopie bezpieczeństwa zapisów przechowywanych w systemie teleinformatycznym wykonywane zgodnie z polityką bezpieczeństwa informacji lub innymi przepisami, można wykonywać w tym systemie bez decyzji podmiotów, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 13. Jeżeli obraz utrwalono za pomocą zdjęć fotograficznych, to ich odbitki pozytywowe dołącza się do akt sprawy.

§ 14. Jeżeli zachodzi potrzeba zmiany opakowania nośnika pierwotnego lub wtórnego, należy dołączyć do niego dotychczasowe opakowania i wraz z metryką identyfikacyjną opakować je wspólnie oraz opisać w sposób, o którym mowa w § 8 ust. 1.

§ 15. Nośnik powinien być należycie zabezpieczony przed utratą oraz przed czynnikami mogącymi spowodować utratę lub zniekształcenie zapisu, w szczególności przed oddziaływaniami termicznymi, uszkodzeniami mechanicznymi, szkodliwym działaniem światła, promieniowania, pola magnetycznego, pola elektrycznego i środków chemicznych.

§ 16. 1. Zapisy udostępnia się w budynku organu prowadzącego postępowanie.

2. Zapisy z przebiegu rozprawy utrwalone za pomocą systemu, o którym mowa w § 3 ust. 3 mogą być udostępnione także za pomocą konta w systemie teleinformatycznym.

3. Zapis udostępnia kierownik sekretariatu lub inny upoważniony pracownik organu prowadzącego postępowanie, na wniosek podmiotu uprawnionego.

§ 17. 1. W celu prezentacji zapisu obrazu lub dźwięku zapis odtwarza się za pomocą przeznaczonego do tego celu urządzenia. Podczas odtwarzania można użyć urządzenia korygującego lub wzmacniającego utrwalony dźwięk.

2. W metryce nośnika, z którego odtwarza się zapis należy zamieścić adnotację wskazującą czas i miejsce prezentacji, imię i nazwisko osoby przeprowadzającej prezentację oraz wykaz osób obecnych przy prezentacji zawierający ich imiona i nazwiska. Po odtworzeniu zapisu z informatycznego nośnika danych do metryki należy dołączyć aktualny wydruk sum kontrolnych.

3. Wymogów określonych w ust. 2 nie stosuje się, jeżeli zapis odtwarzany jest z nośnika kopii.

4. W razie uszkodzenia nośnika lub zapisu podczas odtwarzania należy odnotować ten fakt w metryce.

§ 18. 1. Kopię zapisu przekazuje kierownik sekretariatu lub inny upoważniony pracownik organu prowadzącego postępowanie, na wniosek podmiotu uprawnionego.

2. Nośnik kopii wraz z kopią metryki przekazuje się podmiotom uprawnionym za pokwitowaniem odbioru. Do akt sprawy dołącza się pokwitowanie odbioru oraz kopię dowodu uiszczenia przez podmiot uprawniony opłaty za sporządzenie i przekazanie kopii zapisu.

3. Kopia zapisu może być przekazana za pomocą konta w systemie teleinformatycznym, jeżeli zapis przechowywany jest w tym systemie i pozwalają na to warunki techniczne.

4. W przypadku wątpliwości, czy wniosek o przekazanie kopii zapisu z akt sądowych został złożony przez podmiot uprawniony albo czy jest od takiego wniosku uiszczona opłata w prawidłowej wysokości, kierownik sekretariatu lub inny upoważniony pracownik organu

przedkłada wniosek przewodniczącemu wydziału, sędziemu referentowi lub innej osobie uprawnionej do podjęcia decyzji.

§ 19. 1. Konto w systemie teleinformatycznym w celu przekazywania kopii zapisu obrazu lub dźwięku zakłada się na wniosek złożony za pośrednictwem tego systemu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej następujące dane wnioskodawcy: imię i nazwisko, serię i numer dokumentu tożsamości, numer PESEL, kraj (w przypadku obcokrajowców bez numeru PESEL), datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, adres e-mail, numer legitymacji potwierdzającej wykonywania zawodu prawniczego (w przypadku profesjonalnych pełnomocników), adres zameldowania.

3. Login i hasło do systemu teleinformatycznego nadawany jest po pozytywnej weryfikacji danych zawartych we wniosku dokonanej przez pracownika sądu.

§ 20. Nie jest dopuszczalne:

- 1) przekazanie zapisu na nośniku dostarczonym przez wnioskodawcę;
- 2) samodzielne kopiowanie przez podmiot uprawniony zapisu udostępnionego mu w siedzibie organu prowadzącego postępowanie.

§ 21. 1. Przepisów § 6, 8, 10 ust. 2 zdanie pierwsze oraz § 17 ust. 2 nie stosuje się do nośnika pierwotnego, będącego systemem teleinformatycznym.

2. Przepisów § 6 ust. 3 i 6 nie stosuje się do nośnika kopii bezpieczeństwa, jeżeli ich zastosowanie nie jest możliwe.

3. Przepisów § 6 ust. 7, § 7 ust. 2 i § 17 ust. 2 zdanie drugie nie stosuje się do zapisów podpisanych zaawansowanym podpisem elektronicznym.

§ 22. 1. Za sporządzenie i przekazanie podmiotom uprawnionym kopii zapisu sporządzonej przez organ prowadzący postępowanie pobiera się opłatę w wysokości:

- 1) 6 zł – za każdy przekazany nośnik w przypadku przekazania zapisu na informatycznym nośniku danych;
- 2) 20 zł – za każdy przekazany nośnik, w przypadku przekazania zapisu na nośniku analogowym.

2. Za sporządzenie i przekazanie podmiotom uprawnionym kopii zapisu sporządzonej w laboratorium pobiera się opłatę w wysokości:

- 1) 100 zł powiększoną o 15 zł za każdy skopiowany informatyczny nośnik danych;
- 2) 100 zł powiększoną o 30 zł za każdą rozpoczętą godzinę kopii zapisu na nośniku analogowym.

3. Za sporządzenie i przekazanie podmiotom uprawnionym kopii zapisu sporządzonej w laboratorium w sposób, o którym mowa w § 7 ust. 3, pobiera się opłatę w wysokości 100 zł powiększoną o 45 zł za każdą rozpoczętą godzinę kopii zapisu.

4. Za sporządzenie i przekazanie podmiotom uprawnionym kopii zapisu obrazu utrwalonego w formie odbitek pozytywowych zdjęć fotograficznych, pobiera się opłatę w wysokości 1 zł za każdą przekazaną odbitkę.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 stycznia 2017 r.¹⁾

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie utrwalania dźwięku albo obrazu i dźwięku dla celów procesowych w postępowaniu karnym (Dz. U. poz. 2344), które traci moc na podstawie art. 27 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 437) z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 147 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.k.” w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 27 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 437). Zgodnie z upoważnieniem ustawowym Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia:

1) rodzaje urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych,

2) sposób przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów,

3) sposób i tryb udostępniania stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym zapisu obrazu lub dźwięku oraz przekazywania im kopii zapisu obrazu lub dźwięku,

4) wysokość opłaty za sporządzenie i przekazanie kopii zapisu obrazu lub dźwięku,

5) zakładanie kont w systemie informatycznym w celu przekazywania kopii zapisu obrazu lub dźwięku

– mając na uwadze konieczność właściwego zabezpieczenia utrwalonego obrazu lub dźwięku przed utratą dowodu, jego zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem, konieczność niezwłocznego dostępu uczestników postępowania do zapisu obrazu lub dźwięku oraz uzyskania kopii zapisu z akt sprawy, a także zapewnienia, aby wysokość opłaty odpowiadała rzeczywistym kosztom sporządzenia i przekazania kopii zapisu obrazu lub dźwięku.

Zmiana upoważnienia ustawowego w stosunku do poprzedniego tekstu ustawy polega na zamianie zwrotu "dźwięk albo obraz i dźwięk", który wykluczał zapis samego obrazu, zwrotem "obraz lub dźwięk". W upoważnieniu do wydania rozporządzenia dopisano również możliwość uregulowania w rozporządzeniu kwestii zakładania kont w systemie informatycznym w celu przekazywania kopii zapisu obrazu lub dźwięku.

Projektowane rozporządzenie zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie utrwalania dźwięku albo obrazu i dźwięku dla celów procesowych w postępowaniu karnym (Dz. U. poz. 2344).

Należy mieć na uwadze, że zapis z rozprawy w postępowaniu karnym nie ma charakteru protokołu elektronicznego tak, jak ma to miejsce w postępowaniu w sprawach o wykroczenia na gruncie ustawy z dnia 24 sierpnia 2011 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1713). Zgodnie z uzasadnieniem do ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego – „wprowadzone rozwiązanie ma w zamyśle stanowić etap przejściowy pomiędzy protokołem w tradycyjny sposób, a wprowadzeniem protokołu elektronicznego na rozprawach w sprawach karnych”. Zgodnie z art. 147 § 3a k.p.k. „zapis obrazu lub dźwięku stają się załącznikami do protokołu”, co rozumiane jest jako fizyczne dołączenie nośnika z zapisem do akt. Wymagane jest więc każdorazowe zapisanie na nośniku wtórnym zapisów zarejestrowanych również za pomocą systemu teleinformatycznego. W związku z powyższym, a także w związku z zakazem związanym z dzieleniem plików (§ 7 ust. 1), podczas rejestracji należy mieć na uwadze, by pojedynczy plik z zapisem nie przekraczał pojemności nośnika, który ostatecznie stanie się załącznikiem do akt.

Rozporządzeniem dokonuje się następujących zmian w stosunku do poprzedniego aktu wykonawczego:

- 1) zwrot "dźwięk albo obraz i dźwięk" zastępuje się zwrotem "obraz lub dźwięk";
- 2) wprowadza się pojęcie zaawansowanego podpisu elektronicznego wynikającego z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73);
- 3) zgodnie z delegacją ustawową wprowadza się przepisy regulujące zakładanie kont w systemie informatycznym w celu przekazania kopii zapisów (§ 18 ust. 3 i § 19);
- 4) wprowadza się możliwość umieszczania sum kontrolnych bezpośrednio w metryce, a dotychczasowy sposób w postaci dołączania wydruków sum kontrolnych do oryginału i kopii metryki pozostawiono jako drugą możliwość (przy dokonaniu adnotacji o tym w metryce, w polu "sumy kontrolne");

5) dookreśla się podmioty, które decydują o wykonywaniu kopii bezpieczeństwa zapisów po zakończeniu postępowania,

6) umożliwia się wykonywanie kopii bezpieczeństwa zapisów przechowywanych w systemie teleinformatycznym bez każdorazowej zgody podmiotów uprawnionych – kopie w systemach teleinformatycznych wykonywane są najczęściej regularnie, automatycznie i na podstawie przepisów prawa, w związku z czym nie ma potrzeby wyrażać dodatkowej zgody na ich wykonywanie,

7) usuwa się konieczność wykonywania metryki dla nośnika pierwotnego w postaci systemu teleinformatycznego (§ 21 ust. 1). Informacje o nagraniu znajdują się w metryce nośnika wtórnego, który zawsze musi zostać dołączony do akt, z uwagi na przepisy Kodeksu postępowania karnego. W metryce stanowiącej załącznik do rozporządzenia wprowadza się dodatkowo pozycję "kopia zapisu przebiegu rozprawy zarejestrowanej za pomocą systemu teleinformatycznego", która będzie wskazywała, że zapis znajduje się również w tym systemie.

8) umożliwia się ujęcie w zapisie z przebiegu rozprawy dodatkowego obrazu lub dźwięku (§ 5 ust. 5), ponieważ obecne przepisy nie umożliwiają rejestracji np. obrazu z wideokonferencji lub kamery dokumentowej, co technicznie jest możliwe.

9) usuwa się przepisy regulujące postępowanie z nagraniami zawierającymi informacje, o których mowa w art. 148a Kodeksu postępowania karnego. Z punktu widzenia technicznego nie jest możliwe wykasowanie danych, których nie można ujawniać w protokole. System nie pozwala również na ograniczenie udostępniania nagrań, które takie dane zawierają. Biorąc pod uwagę istnienie przepisów zakazujących zadawania pytań świadkowi, które mogą zmierzać do ujawnienia jego miejsca zamieszkania lub miejsca pracy, to uznaje się, że prawa świadka są należycie zabezpieczone. Jedyną możliwością, kiedy takie dane zostaną ujawnione jest dobrowolne ujawnienie ich przez te osoby. Taka sytuacja zaś sprawia, że dane te przestają być objęte ochroną na gruncie przepisów o protokołach.

Oplaty za wykonanie kopii w laboratorium określono na podstawie informacji zebranych od wybranych laboratoriów kryminalistycznych komend wojewódzkich Policji. Przyjęto, że opłata taka złożona jest z dwóch składników. Pierwszą z nich jest opłata stała, na którą składają się czynności wykonywane zawsze, bez względu na ilość nośników i czy długość nagrania, to znaczy: czas poświęcony na przygotowanie urządzeń i wykonanie

czynności biurowych, wypełnienie metryk zapisów i sporządzenie sum kontrolnych. Opłatę tę powiększa się również o koszty amortyzacji sprzętu i koszty nośników.

Drugim składnikiem opłaty za wydanie kopii zapisu jest opłata zmienna. W przypadku kopiowania zapisu cyfrowego jest ona zależna od liczby nośników, ponieważ czas zapisu nie przekłada się bezpośrednio na czas potrzeby na kopiowanie. Przyjmuje się, że kopiowanie zapisu cyfrowego wraz z dwukrotnym obliczeniem sum kontrolnych, a następnie ich porównaniem zajmie około 30 minut pracy pracownika laboratorium.

W przypadku kopiowania zapisu z nośnika analogowego na nośnik analogowy czas wykonywania kopiowania przez pracownika laboratorium jest równy rzeczywistemu czasowi trwania kopiowanego zapisu.

Z informacji otrzymanych z Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego wynika zaś, że konwersja zapisu analogowego na cyfrowy zajmuje o połowę czasu więcej niż kopiowania zapisu z nośnika analogowego na nośnik analogowy i wiąże się dodatkowo między innymi z koniecznością przekodowania zapisu i obliczenia dla niego sum kontrolnych.

Przyjmuje się, że każda godzina pracy przy kopiowaniu zapisów wykonywanych w laboratorium wiąże się o opłatą równą 30 zł. Stawka ta wynika z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 508, z późn. zm.).

Data wejścia w życie rozporządzenia wynika z art. 27 ustawy zmieniającej upoważnienie zawarte w art. 147 § 5 tj. ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 437). Dotychczasowe rozporządzenie zostało utrzymane w mocy do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych nie dłużej jednak niż przez 9 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Projekty aktów prawnych – prawo karne”.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie utrwalania dźwięku albo obrazu i dźwięku dla celów procesowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Warchoń – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu 1) Sędzia Marcin Kowal – Naczelnik Wydziału Prawa Karnego, Departament Legislacyjny, tel.: 22 52 12 791, adres email: Kowal@ms.gov.pl; 2) Damian Bebak – starszy specjalista, Wydział Prawa Karnego, Departament Legislacyjny, tel.: 22 52 12 745, adres email: Damian.Bebak@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 9 listopada 2016 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe</p> <p>Nr w wykazie prac A281</p>
---	--

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wydanie nowego rozporządzenia, dostosowanego do zmian ustawy, które określi rodzaje urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych, sposób przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów, sposób i tryb udostępniania stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym zapisu obrazu lub dźwięku oraz przekazywania im kopii zapisu obrazu lub dźwięku, jak również wysokość opłaty za sporządzenie i przekazanie kopii zapisu obrazu lub dźwięku oraz zakładanie kont w systemie informatycznym w celu przekazywania kopii zapisu obrazu lub dźwięku, mając na uwadze konieczność właściwego zabezpieczenia utrwalonego obrazu lub dźwięku przed utratą dowodu, jego zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem, konieczność niezwłocznego dostępu uczestników postępowania do zapisu obrazu lub dźwięku oraz uzyskania kopii zapisu z akt sprawy, a także zapewnienia, aby wysokość opłaty odpowiadała rzeczywistym kosztom sporządzenia i przekazania kopii zapisu obrazu lub dźwięku.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu uregulowania ww. zagadnień konieczne jest wydanie przedmiotowego rozporządzenia, zastępującego rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie utrwalania dźwięku albo obrazu i dźwięku dla celów procesowych w postępowaniu karnym (Dz. U. poz. 2344).

Rozporządzeniem dokonuje się następujących zmian w stosunku do poprzedniego aktu wykonawczego:

1. zwrot "dźwięk albo obraz i dźwięk" zastępuje się zwrotem "obraz lub dźwięk";
2. wprowadza się pojęcie zaawansowanego podpisu elektronicznego;
3. wprowadza się przepisy regulujące zakładanie kont w systemie informatycznym w celu przekazania kopii zapisów;
4. wprowadza się możliwość umieszczania sum kontrolnych bezpośrednio w metryce;
5. dookreśla się podmioty, które decydują o wykonywaniu kopii bezpieczeństwa zapisów po zakończeniu postępowania;
6. umożliwia się wykonywanie kopii bezpieczeństwa zapisów przechowywanych w systemie teleinformatycznym bez każdorazowej zgody podmiotów uprawnionych;
7. usuwa się konieczność wykonywania metryki dla nośnika pierwotnego w postaci systemu teleinformatycznego;
8. umożliwia się ujęcie w zapisie z przebiegu rozprawy dodatkowego obrazu lub dźwięku (§ 5 ust. 5);
9. Określa się wysokość opłaty za sporządzenie i przekazanie kopii zapisów uprawnionym podmiotom:

Sporządzający kopię	Kopiuwany zapis	Wysokość opłaty
Organ prowadzący postępowanie	zapis na informatycznym nośniku danych	6 zł za każdy wydany nośnik
	zapis na nośniku analogowym	20 zł za każdy wydany nośnik
Laboratorium	zapis na informatycznym	100 zł + 15 zł za każdy skopiuwany

	nośniku danych	nośnik
	zapis na nośniku analogowym	100 zł + 30 zł za każdą rozpoczętą godzinę zapisu
	Konwersja zapisu analogowego na cyfrowy	100 zł + 45 zł za każdą rozpoczętą godzinę zapisu
Organ prowadzący postępowanie/ Laboratorium	zapis obrazu (utrwalonego w formie odbitek zdjęć) i dźwięku	Jak za zapis dźwięku + 1 zł za odbitkę

Opłaty za wykonanie kopii w laboratorium określono na podstawie informacji zebranych od wybranych laboratoriów kryminalistycznych komend wojewódzkich Policji. Przyjęto, że opłata taka złożona jest z dwóch składników:

- opłata stała, na którą składają się czynności wykonywane zawsze, bez względu na ilość nośników i czy długość nagrania, to znaczy: czas poświęcony na przygotowanie urządzeń i wykonanie czynności biurowych, wypełnienie metryk zapisów i sporządzenie sum kontrolnych. Opłatę tę powiększa się również o koszty amortyzacji sprzętu i koszty nośników.

- opłata zmienna, W przypadku kopiowania zapisu cyfrowego jest ona zależna od liczby nośników, ponieważ czas zapisu nie przekłada się bezpośrednio na czas potrzeby na kopiowanie. Przyjmuje się, że kopiowanie zapisu cyfrowego wraz z dwukrotnym obliczeniem sum kontrolnych, a następnie ich porównaniem zajmie około 30 minut pracy pracownika laboratorium.

Przyjmuje się, że każda godzina pracy przy kopiowaniu zapisów wykonywanych w laboratorium wiąże się o opłatą równą 30 zł. Stawka ta wynika z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 508, z późn. zm.).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na szczegółowość projektowanych regulacji odstąpiono od analiz prawnoporównawczych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wydziały karne sądów powszechnych	317 SR, 45 SO 11 SA		Określenie wymagań dla systemu teleinformatycznego, umożliwiającego nagrywanie czynności procesowych,
Strony (a także obrońcy, pełnomocnicy i przedstawiciele ustawowi) postępowań karnych	W 2014 r. w pierwszej instancji osądzono w SR 320 513 a w SO 9 574 osób.	Sprawozdanie MS-S6	Regulacja sposób i tryb udostępniania i kopiowania zapisów obrazu lub dźwięku oraz wysokość opłat
Organy prowadzące postępowanie	351 prokuratur rejonowych, 45 okręgowych i 11 regionalne; Policja i inne uprawnione służby		Określenie wymagań systemu teleinformatycznego, umożliwiającego nagrywanie czynności procesowych, sposobu przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów, oraz ich udostępniania stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym
Laboratoria kryminalistyczne (zdefiniowane w § 2 pkt 5)	M.in.: 16 wojewódzkich laboratoriów kryminalistycznych; laboratorium		Wykonywanie kopii zapisu, gdy wykonanie przez organ prowadzący nie jest możliwe, łączy się z nadmiernymi trudnościami lub grozi

	kryminalistyczne komendy stołecznej policji; centralne laboratorium kryminalistyczne policji; instytut ekspertyz sądowych im. J. Sehna w Krakowie; inne podmioty uprawnione		zniszczeniem bądź zniekształceniem zapisu. Także, na wniosek strony (pokrycie kosztów), gdy zapewni to lepszą jakość skopiowanego zapisu.
--	---	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, a informacja o tym została zamieszczona na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości w dziale „Prawo karne”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania Przedmiotowe rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń Oczekuje się, że zgodnie z delegacją ustawową, wprowadzone opłaty będą odpowiadały rzeczywistym kosztom sporządzenia i przekazania kopii zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku. Będzie to więc procedura samofinansująca. Szczegółowe informacje zawarto w pkt 2. OSR
Możliwość udostępniania stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku wprowadzona została nowelizacją KPK, przedmiotowe rozporządzenie reguluje jedynie jego sposób i tryb.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	(dodaj/usuń)								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Regulacja sposobu i trybu udostępniania i kopiowania zapisów obrazu lub dźwięku dla celów procesowych w postępowaniu karnym oraz określenie wysokości opłat z sporządzenie kopii.
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowane regulacje nie wpłyną na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Wyeliminowana została konieczność przygotowywania metryki dla systemu teleinformatycznego.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane regulacje nie wpłyną na rynek pracy		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane regulacje nie wpłyną na analizowane obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Z dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie jest planowana ewaluacja wykraczająca poza ocenę funkcjonowania ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. poz. 1334)		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		